

Universitet fanget i Bermuda-trekant

Af Ralf Hemmingsen, Rektor, Københavns Universitet
Bragt i Berlingske, 16.09.2013

»Tillykke, Københavns Universitet.« »I kan være stolte.« Skudsmålet kan man læse i Berlingske Tidendes leder onsdag. Anledningen er, at KU er placeret som det bedste universitet i Norden i den velansete QS World University Ranking. KU ligger nr. 45 i verden, mens Lunds Universitet i Sverige er næstbedst i Norden som nr. 67. Fremgangen stemmer med den positive udvikling, KU oplever: Tilstrømning af internationale stjerneforskere og forskertalenter. Store private fonde placerer rekordbeløb i universitetets frontforskning. Det kinesiske topuniversitet Fudan og verdens største genforskningscenter, Beijing Genomics Institute, gør KU til deres europæiske hovedkvarter.

IMIDLERTID SKAL MAN være varsom med entydige konklusioner, når det gælder disse rankings, hvis metoder ofte varierer. Det ene år går det frem, det næste tilbage. Derfor er det klogt altid at holde blikket på kerneydelserne – forskning og uddannelse - frem for at pynte sig i en subjektiv skønhedskonkurrence. Som Berlingske også påpeger, er det især KU's uddannelser, der trænger til en kærlig hånd. Derfor er KU i gang med at ansætte flere undervisere og sikre flere undervisningstimer, skabe mere struktur og styrke studiemiljøet de steder, hvor det har haltet. Desuden er vi ved at rulle et projekt ud over hele universitetet, der bl.a. skal opgradere forskernes pædagogiske evner.

Uddannelse er vigtig, men man kan også spørge: Hvad skal der til, hvis KU skal op i verdenstoppen, hvor Cambridge, Berkeley og Harvard hører hjemme? Kast et blik på en hvilken som helst ranking-liste over universiteter. Topscorerne har alle en sund økonomi og kan ofte disponere frit over deres bygninger. Det er næppe tilfældigt, at verdens måske bedste offentlige universitet, Berkeley i Californien, selv kan bestemme, hvad de skal bygge og hvornår. Det svarer til den selveje-ordning som KU i februar søgte om at få i Uddannelsesministeriet, og som i Danmark allerede er kendt fra gymnasier, professionshøjskoler og på universiteterne DTU og CBS.

I DAG ER KU underlagt et statsligt byggesystem, hvor staten ejer de bygninger, som universitetet lejer. Men systemet dræner universitetets budget, fordi lejen er 20 procent over markedsprisen. Man kan næppe kalde det for en fornuftig anvendelse af skatteydernes penge, men snarere en skjult byggeskat, der svækker KU i den internationale konkurrence. Samtidig forvaltes systemet ikke i universiteternes » eget « ministerium, Uddannelsesministeriet, men i Bygningsstyrelsen under Klimaministeriet.

Konsekvensen er, at forskernes og de studerendes behov for bygninger

og laboratorier ofte lider skibbrud i en Bermuda-trekant af embedsmænd, arkitekter og rådgivere. Universitetet bremses af procesbureaukrati. Det er svært at komme opad med en møllesten om halsen.